

1 Algemene gegevens

1.1	Titel van het project	Oefenen en trainen van experimentele technieken door medewerkers
1.2	Looptijd van het project	1-1-2018 - 31-12-2022
1.3	Trefwoorden (maximaal 5)	training, biotechniek

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.

U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.

- Fundamenteel onderzoek
- Translationeel of toegepast onderzoek
- Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
- Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier
- Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
- Hoger onderwijs of opleiding
- Forensisch onderzoek
- Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1	Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	Doelstelling van de dierproeven in dit project is om medewerkers te trainen in het uitvoeren van meer of minder complexe handelingen aan proefdieren in het kader van onderzoek of opleiding. Bevoegde of nog onbevoegde medewerkers voeren onder toezicht van bevoegde en ervaren medewerkers handelingen uit aan proefdieren. Op deze manier bekwamen zij zich in de uitvoering van handelingen die nodig zijn om proefdieren verantwoord te kunnen behandelen en/of monsters af te nemen zodat het -onder omstandigheden- maximale welzijn van het proefdier gewaarborgd blijft. Training van technieken draagt bij aan de verfijning in de omgang met proefdieren. De te trainen handelingen kunnen worden onderverdeeld in de categorieën: canulatie technieken; vasectomie/castratie; bloedvat katheterisatie; biopteren; implantaties; toedieningstechnieken; bloedafnames; anesthesietechnieken; euthanasie
3.2	Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Dit project draagt er aan bij dat medewerkers gekwalificeerd en getraind worden en blijven om handelingen aan proefdieren te verrichten en dierproeven uit te voeren conform de wet- en regelgeving. Daarnaast kan het ontwikkelen en het dientengevolge trainen van nieuwe technieken bijdragen aan de verfijning van de handelingen aan proefdieren.
3.3	Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Maximaal: 50 ratten; 25 konijnen; 30 fretten; 200 varkens; 160 runderen; 1000 pluimvee; 50 schapen/geiten; 50 honden; 500 muizen; 100 cavia's; 50 nertsen; 10 paarden; 750 vissen; 25 lama's
3.4	Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	De dieren zullen door het hanteren stress kunnen ervaren. Afhankelijk van de ingreep kan het dier (kortdurende) pijn ervaren.

3.5	Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	De dieren zullen grotendeels terminaal (de handelingen worden onder narcose uitgevoerd waaruit de dieren niet meer bijkomen) of licht ongerief ervaren. In uitzonderlijke gevallen, wanneer er sprake is van chirurgische technieken waarbij het nodig is dat het dier na de ingreep weer bijkomt, zal er maximaal sprake zijn van matig ongerief. Wanneer er sprake is van meer dan matig ongerief zal de training onmiddellijk worden stopgezet. De ingrepen zullen plaatsvinden onder leiding en toezicht van ervaren trainers.
3.6	Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	Het grootste deel van de dieren zal na de training worden gedood, bijvoorbeeld na ingrepen onder narcose waaruit het dier niet meer bijkomt. Het overige deel van de dieren zal in leven blijven en worden ingezet voor onderzoek of training.

4 Drie V's

4.1	Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdierlijke alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Om de gewenste vaardigheden te verkrijgen en te onderhouden moet geoefend worden op levende dieren. Iedere training zal voorafgegaan worden door een theoretische scholing, gevolgd door een duidelijke werkinstructie, waar mogelijk ondersteund met beeldmateriaal of demonstratie op een dood dier. Zoveel mogelijk wordt gebruik gemaakt van dieren die toch al afgevoerd zouden worden om andere redenen (leeftijd, verkeerde genotypering, overtolligheid door vroegtijdige beëindiging van experiment, etc)
4.2	Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	Voorafgaande aan de training wordt bepaald of de training op deze manier daadwerkelijk nodig is of dat ook gebruik gemaakt kan worden van alternatieve trainingsmethoden. Vervolgens wordt bepaald hoeveel dieren als minimum gebruikt kunnen worden en waar mogelijk worden handelingen gecombineerd. Hier geldt wel als beperking dat het cumulatieve ongerief bij het dier niet hoger dan matig mag worden.
4.3	Verfijning Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.	De keuze voor de diersoort wordt gebaseerd op het lopende en voorgenomen onderzoek binnen de instelling.

4.4	Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.	De gebruikte trainers zijn bekwaam in het behandelen en hanteren van de diersoort en in het uitvoeren van de te trainen biotechnische handeling. Om het ongerief zoveel mogelijk te beperken wordt indien mogelijk gewerkt met adequate pijnstilling en anesthesie. Waar mogelijk wordt de techniek aangeleerd onder een narcose waaruit het dier niet meer bijkomt.
-----	---	--

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum	27 maart 2018
Beoordeling achteraf	Nee
Andere opmerkingen	Nee